

Vestvågøy kommune
Prosjekt og infrastruktur

Forslag til planprogram

Hovedplan vann, vannmiljø, overvann og avløp

Vestvågøy Kommune

Forslag til planprogram for Hovedplan vann, vannmiljø, overvann og avløp
Vestvågøy kommune 2023 - 2033

Innhold

1	INNLEDNING	2
1.1	BAKGRUNN FOR NY HOVEDPLAN.....	2
2	KORT OM PLANPROGRAMMET	2
3	PLANARBEIDET	3
3.1	PLANARBEIDETS FORMÅL.....	3
3.2	MÅLSETTINGER I PLANARBEIDET	3
4	PLANPROSESSEN	4
4.1	PROSESS OG FREMDRIFT	4
4.2	DELTAKERE	5
5	MEDVIRKNING	5
6	TEMA I PLANARBEIDET	6
7	ALTERNATIVER SOM BLIR VURDERT.....	7
8	RAMMER OG FØRINGER.....	7
9	PLANOMRÅDE	8
10	PLANPERIODE	8
11	FORHOLDET TIL KONSEKVENsutREDNING.....	8
12	FERDIG KOMMUNEDELPLAN.....	8

1 INNLEDNING

Vestvågøy kommune har igangsatt utarbeidelse av en felles hovedplan for vann, vannmiljø og avløp. Planen skal sette overordnede langsiktige mål og føringer for VA-virksomheten, overvannshåndtering og vannmiljø i resipientene for kommunen. Prosjektgruppen erkjenner at ulike områder på Vestvågøy kan ha ulike utfordringer som trenger mer detaljerte løsningsmuligheter og mål. Det er derfor ønskelig å produsere temaplaner for hvert område som beskriver dette.

Planen skal utarbeides som en kommunedelplan etter plan- og bygningsloven, med de krav til planprosess som dermed stilles.

1.1 BAKGRUNN FOR NY HOVEDPLAN

Vestvågøy kommune har per i dag to separerte hovedplaner, en for vann og en for avløp (2014 og 2019). Disse fremstår som for detaljerte og har vist seg å være et vanskelig grunnlag og arbeide ut fra. Det er derfor behov for en overordnet felles hovedplan for vann, vannmiljø, avløp og overvannshåndtering for kommunen.

Vi ser i dag at det byr på store vanskeligheter å følge en plan som er så detaljert som det dagens plan er. Dette legger så sterke føringer for prosjektet og utforming at det er vanskelig å jobbe med, samt kostnadsøkende. Ved å sette noen tydelige hovedmål, samt åpne for ny teknologi og fremtidige miljøutfordringer, kan vi lage en tryggere plan.

Vestvågøy kommune har gjennom flere år sett en økende trend av lekkasjearbeid, noe som viser at rørenes tilstand er dårlig. Av de 3.447.000 liter med vann som ble produsert i 2021, kom ikke 1.900.000 liter fram til abonnentene. Vi hadde altså en lekkasjegrاد på over 55 prosent, noe som i hovedsak skyldes lekkasjer på det kommunale ledningsnettet for vann. På grunn av det nedslitte nettet bruker VA Drift stadig mer ressurser på hvert oppdrag de må gjennomføre. Dette medfører at vi får utført færre oppdrag innenfor rammene av økonomi og bemanningsressurser.

Mye av vannkummene og avløpskummene vi drifter er av eldre årgang. Mye av utstyret i eksisterende kummer kan ikke vedlikeholdes, eller har ikke den funksjonaliteten som behøves i dag. Dette har ført til at drift vann og avløp må prioritere utskifting av kummer i deres budsjett, for å holde nettet operativt.

Driften av brannhydranter tar også mye ressurser på drift. Dette skyldes feil bruk av hydrant og vi ser stadig oftere at hydranter ødelegges på grunn av feil bruk. Hydranter brukes ofte til vannuttak for entreprenører, spyling ol.

Vestvågøy kommune ønsker å lage en fremtidsrettet plan, som gir gode tjenester for våre innbyggere og næringslivet. Kommunen skal være forberedt på de kommende klimautfordringene og kommende forventet befolkningsvekst.

2 KORT OM PLANPROGRAMMET

Vestvågøy kommune skal utarbeide en felles, helhetlig og overordnet hovedplan for vann, vannmiljø, overvann og avløp. Hovedplanen skal ha status som kommunedelplan iht. Plan- og bygningsloven

(PBL). Kommunen skal varsle oppstart av planarbeidet og utarbeide et planprogram (dette dokumentet).

Den nye hovedplanen skal holde seg på et helt overordnet nivå. Teknologiutviklingen innenfor dette området skjer fortløpende og en overordnet plan vil gi den fleksibiliteten som er nødvendig for å kunne ta i bruk ny teknologi. Dette vil gi administrasjonen muligheter for å drifte og bygge ut et nett som gir den minste økonomiske belastningen for våre innbyggere og næringslivet.

Planprogrammet skal gjøre rede for:

- Formålet med planarbeidet
- Målsettinger for vann, vannmiljø, overvann og avløp i kommunen.
- Planprosessen med frister og deltakere
- Vurdering av alternativer
- Opplegget for medvirkning, spesielt i forhold til grupper som antas å bli særlig berørt

Planprogrammet vedtas sendt ut på høring av formannskapet. Høringsperioden skal minimum være i seks uker. Etter høring og innarbeiding av innkomne innspill fastsetter kommunen planprogrammet ved vedtak i kommunestyret.

3 PLANARBEIDET

3.1 PLANARBEIDETS FORMÅL

Vann og avløpshåndtering er en av kommunen primærbehov, i tillegg er håndtering av overvann og opprettholdelse av godt vannmiljø svært viktig. Formålet med planarbeidet er å utarbeide en kommunedelplan som kan legges til grunn for overordnet og langsiktig styring av vannforsyning, vannmiljø, overvannshåndtering og avløpshåndtering i Vestvågøy kommune.

Den skal ivareta både kommunale, regionale og nasjonale mål, interesser og oppgaver.

Kommunedelplan for vann, vannmiljø og avløp skal understøtte kommuneplanens overordnede visjon og målsettinger.

3.2 MÅLSETTINGER I PLANARBEIDET

Formål for vannforsyning:

- Definere overordnede mål for vannforsyning i kommunen.
- Sikre at drikkevannet er helsemessig trygt, klart og uten fremtredende lukt, smak og farge.
- Det skal være tilstrekkelig kapasitet på hovedforsyningsnett, distribusjonsnett og ved kommunens vannverk.
- Redusere lekkasje på ledningsnettet.

Formål for vannmiljø:

- Definere overordnede mål for vannmiljøet i kommunen.

- Følge opp hovedmålet i EU's rammedirektiv og vannforskriften ved å sørge for godt vannmiljø i alle vannforekomster i kommunen.
Det skal være et spesielt fokus på drikkevannskilder, havner, badeområder og utslippspunkter.

Formål for avløps- og overvannshåndtering:

- Definere overordnede mål for avløpssystemene i kommunen
- Analysere og beskrive status for avløpssystemene i kommunen, og deres ytelse med hensyn til disse målene og gjeldende rammebetingelser
- Sikre et velfungerende avløpssystem som sørger for at spillvannet håndteres på forsvarlig vis.
- Sørge for forsvarlig og forskriftsmessig håndtering av overvann. Avløpsvann i form av regnvann og annet overvann ikke medfører miljøulemper eller vannskader.
- Avløpssystemer tilpasses framtidens klima, inkl. grønne overvannsløsninger.

4 PLANPROSESSEN

4.1 PROSESS OG FREMDRIFT

Proessen er som følger:

1 Utkast til planprogram:

Utarbeidet forslag til planprogram (dette dokumentet) vil bli lagt fram for Formannskapet for politisk behandling med påfølgende utsendelser av planprogrammet på høring.

2 Kunngjøring av oppstart og høring av forslag til planprogram:

Forslag til planprogram blir sendt ut til aktuelle høringsinstanser og bli lagt ut til offentlig ettersyn, sammen med oppstart av planarbeidet. Det blir annonsert i lokalaviser i Vestvågøy kommune og på hjemmesiden til kommunen. Frist for innspill til planprogrammet (andre innspill behandles senere i prosessen) er minimum seks uker fra utsending. Det er mulig å komme med innspill både til planprogrammet og planarbeidet generelt. Alle innspill som kommer inn innen fristen blir tatt med i kommunen sin vurdering når endelig planprogram blir fastsatt.

3 Vedtak av planprogram:

Mottatte høringsuttalelser blir vurdert og eventuelt innarbeidet i revidert utkast til planprogram, som deretter blir lagt fram for formannskapet for endelig vedtak (behandling). Kommunestyret fastsetter planprogrammet.

4 Utarbeide forslag til hovedplan:

Administrasjonen med innleid konsulentbistand utarbeider forslag til hovedplan. Etater og avdelinger m.m. som planarbeidet vil omhandle, vil bli orientert om planarbeidet og det blir arrangert møter ved behov. Politisk utvalg orienteres underveis i planarbeidet etter behov.

5 Første gangs politisk behandling av hovedplan:

Utkast til hovedplan blir lagt fram for Formannskapet som kommuneplanutvalg for 1. gangs behandling.

6 Høring og offentlig ettersyn av forslag til hovedplan:

Forslag til hovedplan blir sendt på høring til aktuelle høringsinstanser og lagt ut til offentlig ettersyn.

Det blir annonsert til lokalavisen og på hjemmesiden til kommunen. Frist for innspill er seks uker fra utsending. Alle innspill som kommer innen fristen blir tatt med i kommunen sin vurdering av endelig hovedplan.

7 Andre gangs politisk behandling av hovedplan:

Mottatte innspill fra høringsrunden blir vurdert, og eventuelt innarbeidet i forslag til endelig hovedplan. Planen blir lagt fram for Formannskapet (som kommuneplanutvalg) for vedtak om å sende planen til kommunestyret for endelig vedtak.

8 Endelig vedtak av hovedplanen i kommunestyret:

Hovedplan for vann, vannmiljø, overvann og avløp blir lagt fram for kommunestyret for endelig vedtak.

9 Kunngjøring av plan:

Hovedplan for vann, vannmiljø, overvann og avløp blir kunngjort i lokalavisen og plandokumentet blir lagt ut på kommunens hjemmeside, jf. Plan- og bygningsloven § 11-15.

Foreløpig framdriftsplan er satt i «Vedlegg 1»

4.2 DELTAKERE

Følgende personer er og/eller vil være involvert i arbeidet med hovedplan fra Vestvågøy kommune:

Prosjektgruppe:

- Konsulent (må utlyse konkurranse)
- Prosjektledere VA
- Fagansvarlig VA Drift
- Driftsingeniør VA
- Miljøarbeider
- Enhetsleder

Prosjektleders oppgave er å sørge for at arbeidet med hovedplanen blir gjennomført etter fastsatte mål, fremdrift og budsjett. Prosjektgruppen består av alle prosjektledere, VA driftsingeniør, VA Fagansvarlig, miljøarbeider og enhetsleder. Prosjektgruppens hovedoppgave er å i fellesskap legge føringer for hvordan planene skal utføres, og hvordan sluttresultatet skal bli. Selve rapporten skal utarbeides av en konsulent som avgjøres ved offentlige anskaffelser.

5 MEDVIRKNING

Forankring av planarbeidet blant kommunens politikere, innbyggere, næringsliv og offentlige instanser er en viktig del av planarbeidet.

Det legges derfor opp til informasjon og mulighet til medvirkning og innspill på følgende vis:

- Forslag til planprogram (dette dokumentet) sendes ut på høring og legges ut til offentlig ettersyn. Det blir gitt mulighet for innspill til både planprogrammet og planarbeidet generelt.

- Forslag til kommunedelplan vil på samme måte bli gjenstand for høring og offentlig ettersyn med mulighet for innspill før endelig politisk vedtak.
- Det vil bli arrangert en workshop med prosjektgruppen og politikere når første utkast av kommunedelplanen er utarbeidet.

6 TEMA I PLANARBEIDET

I arbeidet med hovedplanen tas det sikte på å utrede følgende:

For vannforsyning:

- Sette konkrete mål for vannforsyningen til kommunen.
- Kartlegge og beskrive tilstanden til det kommunale vannforsyningsanlegget.
- En kort beskrivelse av de private vannverkene i kommunen.
- Kartlegge og beskrive behovet for fornyelse av kommunens vannsektor i samsvar med både areal- og samfunnsdelen av kommuneplanen.
- Vurdere brannvannsdekning.
- Gi en oversikt over eksisterende planer og rutiner i forhold til beredskap og internkontroll.
- Påpeke avvik mellom dagens tilstand og målsettingene.
- Kartlegging av konkrete krav til vann som må oppfylles for å oppnå miljøsertifisering av havner og produksjon av fisk og sjømat.
- Teknisk tilstand på anlegget.

For vannmiljø:

- Sette konkrete mål for vannmiljøet til kommunen.
- Kartlegge og beskrive miljøtilstand for vannforekomstene i Vestvågøy kommune.
- Påpeke avvik mellom dagens tilstand og målsettingene.
- Kartlegging av konkrete krav til vannmiljø som må oppfylles for å oppnå miljøsertifisering av havner og produksjon av fisk og sjømat.
- Beskrive resipienter for avløpsvann, sikre hensyn til miljømål fastsatt i regional vannforvaltningsplan. Vurdering/beregning av resipientkapasitet.

For overvannshåndtering:

- Sette konkrete mål for overvannssektoeren til kommunen.
- Kartlegge og beskrive tilstanden til det kommunale overvannssystemet.
- Kartlegge og beskrive behovet for fornyelse av overvannssektoeren i samsvar med både areal- og samfunnsdelen av kommuneplanen.
- Vurdere forhold knyttet til overvann og klimatilpasning.
- Påpeke avvik mellom dagens tilstand og målsettingene.
- Håndtering av overvann for å unngå flom og skader ved oversvømmelse/inntrenging i kjellere m.m.
- Aktuelle lokale forskrifter og retningslinjer for håndtering av overvann.

For avløpshåndtering:

- Sette konkrete mål for avløpssektoeren til kommunen.

- Kartlegge og beskrive tilstanden til det kommunale avløpsnett.
- Kartlegge og beskrive behovet for fornyelse av avløpssektoren i samsvar med både areal- og samfunnsdelen av kommuneplanen.
- Påpeke avvik mellom dagens tilstand og målsettingene.
- Beskrive tiltak for sanering og opprydding i private avløpsanlegg. Definere avløpssoner/rensedistrikt. Vise hvilke områder som på sikt skal være basert på kommunale avløpsanlegg og hvor det skal være private avløpsanlegg. Det skal kartlegges hvilke områder i kommunen som prioriteres, hvor offentlig avløpsledning skal bygges ut og hvor det er hensiktsmessig å etablere private fellesanlegg. Vurdering av hvilke krav som skal stilles til private avløpsanlegg i kommunen (avløp i spredt bebyggelse).
- Myndighetsutøvelse etter forurensingsregelverket innenfor avløpssektoren. Organisering og delegering i kommunen.
- Teknisk tilstand på anleggene.
- Beskrive tiltak for håndtering av spredt avløp.

Felles:

- Alle tiltakene skal sammenfattes i en handlingsplan og kostnadene for gebyrnivået skal beregnes.
- Utrede og prioritere mellom ulike investeringstiltak.
- Utrede og prioritere drifts- og utredningstiltak.
- Gi en oversikt over eksisterende planer og rutiner i forhold til beredskap og internkontroll

7 ALTERNATIVER SOM BLIR VURDERT

For enkelte av forholdene som skal utbedres, vil det eksistere flere alternative løsninger. Dersom det eksisterer ulike alternative løsninger, vil det bli gjort en vurdering av de ulike alternativenes konsekvenser for kostnader, miljø og samfunn.

8 RAMMER OG FØRINGER

Kommunens vannforsyning og avløpshåndtering skal innfri krav i overordnet regelverk, deriblant drikkevannsforskriften, vannforskriften (vannmiljø) og forurensingsforskriften (avløp).

I tillegg må kommunedelplan ivareta føringer som legges av statlige instanser, deriblant Statsforvalteren, Fylkeskommunen i Nordland, NVE og Mattilsynet.

Av eksisterende kommunale planer finnes følgende:

- Eksisterende hovedplan for vann (2004).
- Eksisterende hovedplan for avløp (2019).
- Kommuneplanens arealdel
- Kommuneplanens samfunnsdel

9 PLANOMRÅDE

Planområdet er hele Vestvågøy kommune. Planen skal omfatte kommunalt vann-, avløps- og overvannsanlegg. I tillegg til offentlig ledningsnett vil planen også omfatte private løsninger i spredt bebyggelse.

10 PLANPERIODE

Kommunedelplan utarbeides med handlingsprogram for planperioden 2023 – 2033.

Langsiktige løsninger for vannforsyning og avløpshåndtering legges til grunn (utbyggingstakt, fremtidig behov mm.).

11 FORHOLDET TIL KONSEKVENsutREDNING

Det synes ikke å være behov for konsekvensutredning etter Plan- og bygningsloven i forbindelse med kommunedelplan. Dette skyldes at planen i seg selv ikke utløser krav om konsekvensutredning etter Forskrift om konsekvensutredning §2, 3 og 4.

12 FERDIG KOMMUNEDELPLAN

Ferdig kommunedelplan vil bestå av rapporter som bl. a. omhandler følgende:

- Rammebetingelser
- Situasjons- og tilstandsbeskrivelse
- Målsetninger
- Tiltaksvurderinger med tilhørende kostnadsestimater
- Handlingsprogram for planperioden
- Gebyrutvikling

I tillegg vil det som vedlegg bli utarbeidet oversiktskart med planlagt anleggstiltak.

VEDLEGG 1

Frister

Aktivitet	2022						2023			
	Jan. Feb.	Mar. April	Mai Juni	Juli Aug.	Sep. Okt.	Nov. Des.	Jan. Feb.	Mar. April	Mai Juni	Juli Aug.
Planprogram										
Utarbeide forslag til planprogram										
1. gang politisk behandling										
Kunngjøring av oppstart, høring og offentlig ettersyn i 6 uker										
Vurdering av innkomne innspill										
2. gang politisk behandling – Vedtak av planprogram										
Hovedplan for vann, avløp, overvann og vannmiljø										
Utarbeide forslag til Hovedplan										
1. gang politisk behandling										
Høring av forslag og offentlig ettersyn i 6 uker										
Behandling av innspill og merknader										
2. gang politisk behandling										
Endelig vedtak av Hovedplan										